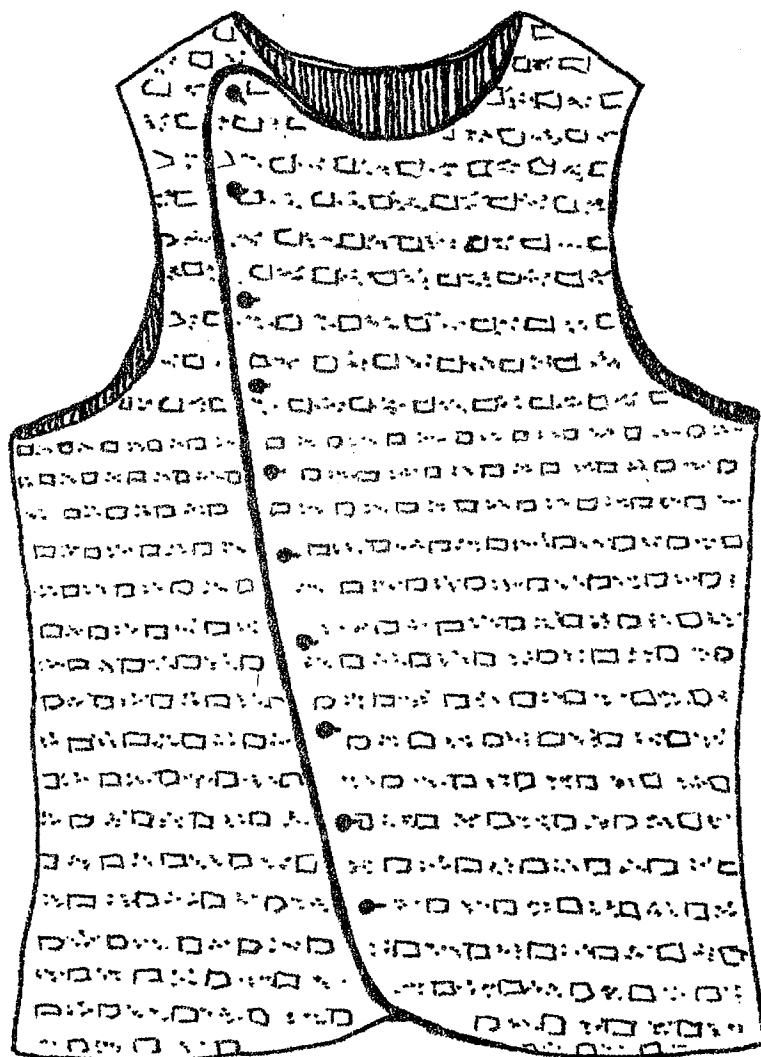

Mansväst från Föllinge

Utgivet av JÄMTLANDS LÄNS MUSEUM.

Östersund 1980.

Arbetet utfört av Cristina Agdler på uppdrag av Dräktkommittén.

Heimbyggdas Dräktkommitté består av Ungdomsringen,
Jämtslöjd, Jämtlands läns museum och läns-hemslöjds-
konsulenten.

Dräktkommittén verkar för att sprida kunskap om
folkligt dräktskick i Jämtlands län samt vill
inspirera till ett fördjupat intresse för folk-
dräktens karaktär och vad den kan berätta om
människornas levnadsvillkor i länet förr.

En viktig del i kommitténs arbete är att ta fram
mönster och sömnadsbeskrivningar till historiskt
väl underbyggda dräktplagg i länet.

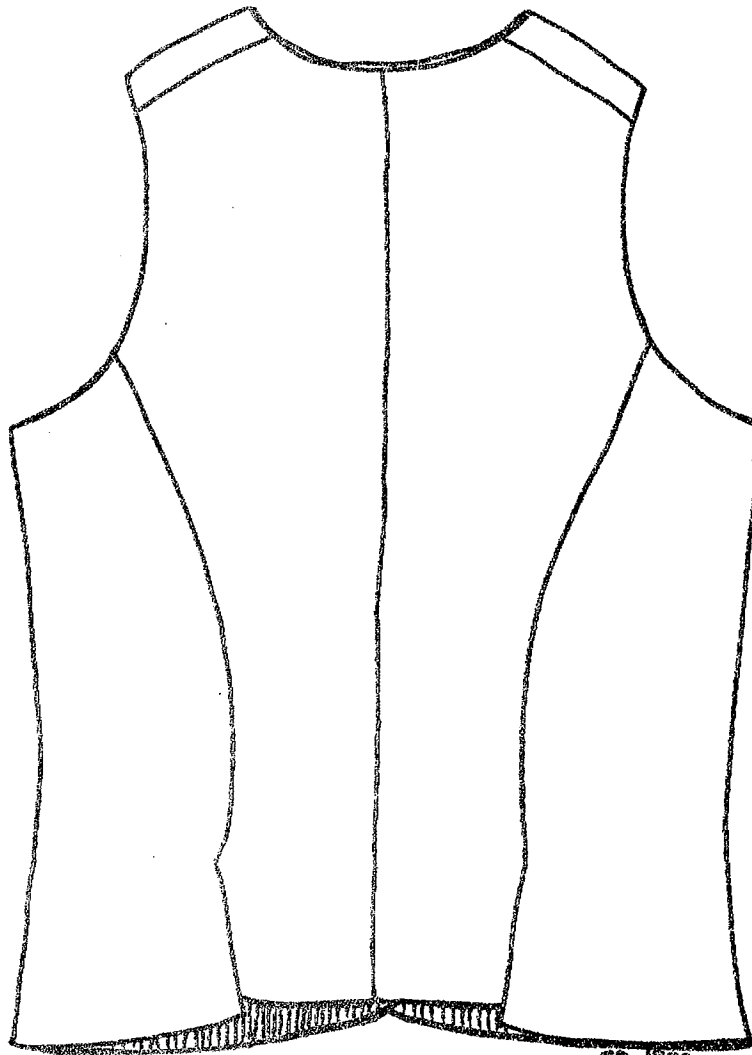
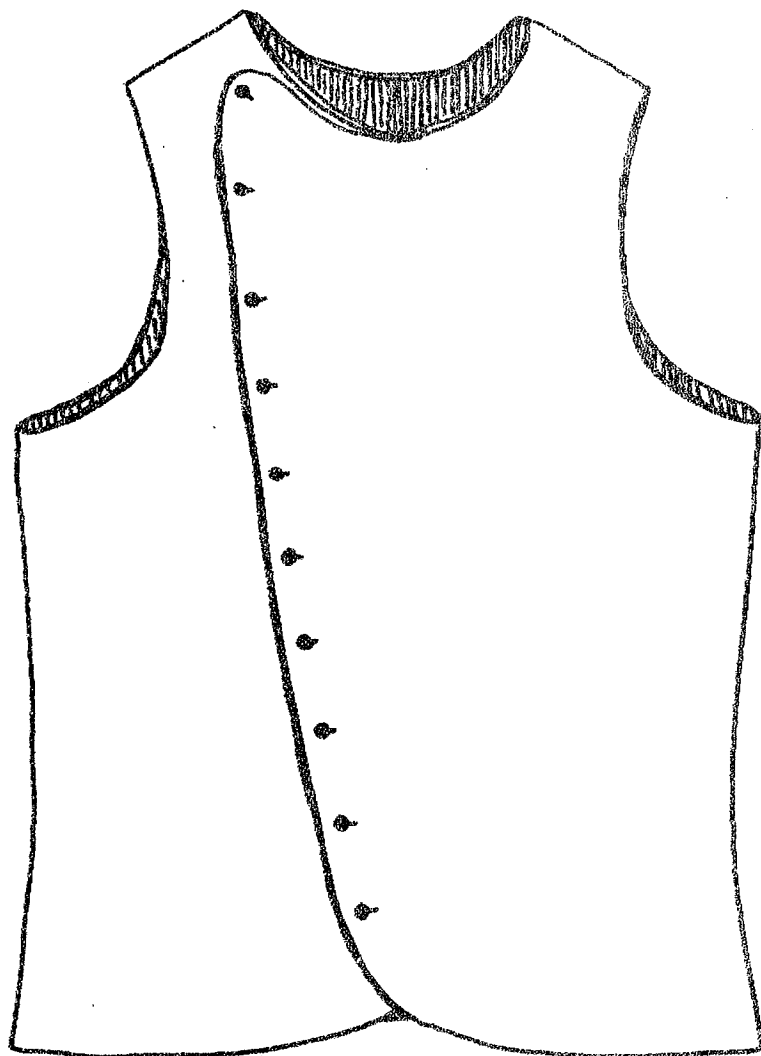
Mönster och sömnadsbeskrivningar är utförda av
Christina Agdler.

Huvuddelen av intäkten på försålda mönster går till
fortsatt arbete med mönsterritning.

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

MANSVÄST FRÅN FÖLLINGE

JLM 10.294

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

Skänkt till Jämtlands läns museum 1924.

Västen är en gåva från Isak Isaksson - född 1860 och död 1933 - från Norra Skärvången i Föllinge.

Material: Ylletyg i Jämtlandsdräll.

Varp: Blått 1-tr. ullgarn. Täthet: c:a 14 tr/cm.

Inslag: Till botten: Blått 1-tr. ullgarn. Täthet: c:a 10 tr/cm.

Till mönster: 1:a bården: 1-tr. ullgarn i gul, beige och rosa.

2:a bården: 1-tr. ullgarn i grön, röd och gul.

Se speciell vävnota!

Foder: Rutigt ylletyg i tuskaft.

Varp: 1-tr. ullgarn i grått och brunt. Täthet: c:a 6 tr/cm.

Inslag: " " i grått, vitt, brunt och blått.

Täthet: c:a 8 tr/cm.

Till sömnad: Lintråd.

Västen har en isydd kant av yttertyget i halsen som förstärkning.

Västen har 10 st. knapphål på vardera framstycket.

Original-västen har nu 9 st. olika knappar isydda på höger framstycke. Två av dessa knappar är av gjuten mässing.

MATERIAL: Ylletyg i Jämtlandsdräll.

Rutigt ylletyg som foder.

10 st. knappar av mässing - $\varnothing$ c:a 20 mm.

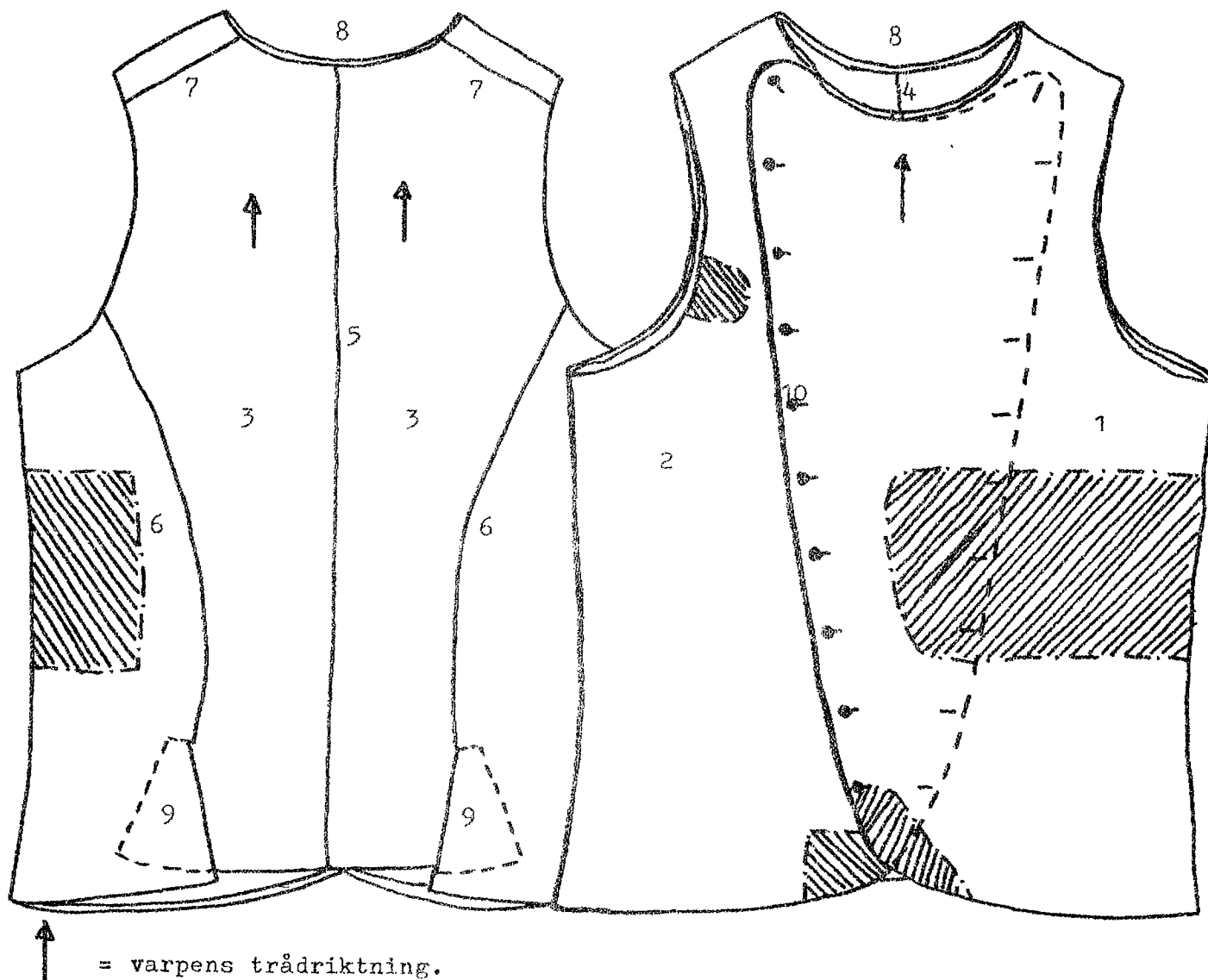
Lintråd till sömnad.

Copyright

Stiftelsen Jämtlands läns museum

SÖMNADSBESKRIVNINGENS INNEHÅLL:

Skala 1:5

Beskrivning av original-västen

Material

Mönsterdiagram

- 1: Vänster framstycke
- 2: Höger framstycke
- 3: Ryggstycke
- 4: Foder
- 5: Ryggsöm
- 6: Sidsöm
- 7: Axelsöm
- 8: Halskant
- 9: Skört
- 10: Knapphål och knappar

Blad nr. 2

" 2

" 4

" 5

" 5

" 5

" 6

" 5

" 5

" 6

" 6

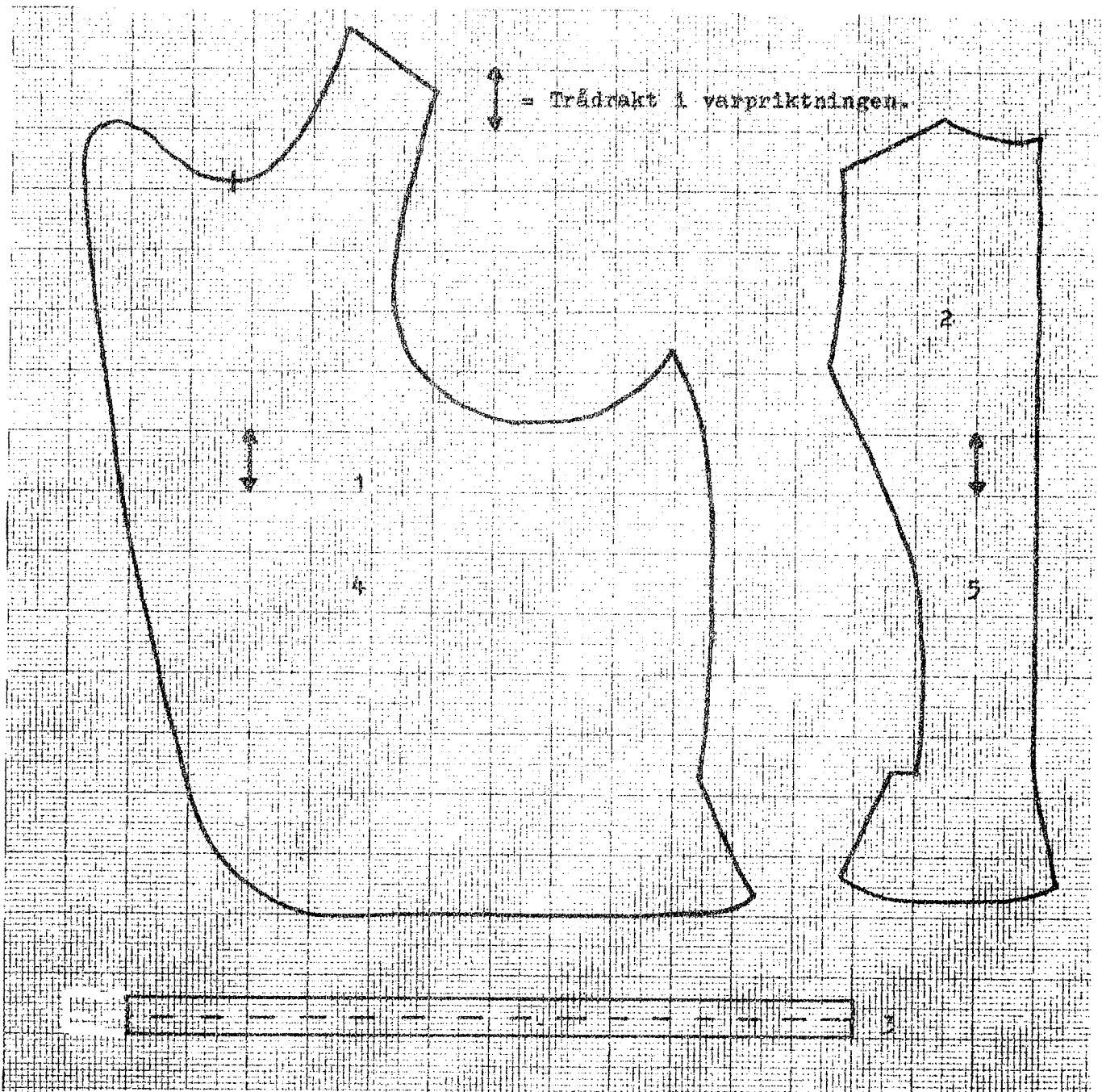
" 6

" 7

Copyright

Stiftelsen Jämtlands lëns museum

Vid tillklippning: 1 cm sömsmån tillägges både på yttertyg och foder.

Mönsterdelar i Jämtlandsdräll: 1: Framstycke 2 delar
2: Ryggstycke 2 delar
3: Halskantbit 1 del

Mönsterdelar i fodertyg: 4: Framstycke 2 delar
5: Ryggstycke 2 delar

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

SÖMNADSBESKRIVNING: FODER OCH SÖMMAR

Börja med att fodra var del för sig innan västen sys ihop i ryggen och i sidorna.

Framstyckets foder: Lägg foderbiten på motsvarande framstycke - avigsida mot avigsida.
Träckla fast fodret mot yttertyget c:a 3 cm innanför alla kanter.
Vik in tygernas sömsmåner mot varandra - utom vid axeln där tygerna får ligga slätt.
Låt yttertyget rå c:a 2 mm runtom hela framstycket.
Gör lika på båda framstyckena.

Ryggstyckets foder: Fodra nu de båda ryggstyckena var för sig.
Gör lika som på framstycket.
Låt tygerna ligga slätt vid axeln.

Ryggsöm: Lägg de fodrade ryggstyckena med yttertygerna mot varandra.
Låt yttertyget rå c:a 2 mm.
Sy ihop ryggsömmen så att fodret sys fast samtidigt med att sömmen sys.
Arbeta från fodrets sida. Sy ej ihop ända upp och ner.

Sidsömmar: Lägg det fodrade ihopsydda ryggstycket och det fodrade framstycket rätsida mot rätsida.
Sy ihop sömmarna på samma sätt som ryggsömmen.
Sy ihop ner till skörtet.
Sy ej ihop ända ut vid ärmhålet.
Sy båda sidsömmarna.

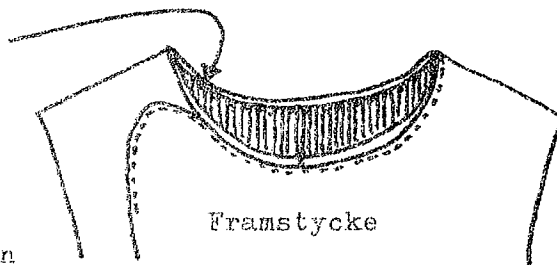
Axelsömmar: Sy först ihop yttertygets axelsöm.
Lägg tygerna rätsida mot rätsida.
Sy ihop med efterstygn.
Lägg nu fodrets axelsöm tillrätta.
Låt ryggstyckets foder rå över framstyckets foder.
Sy ner sömmen med fällstygn.

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

SÖMNADSBESKRIVNING: FODER, HALSKANT OCH SKÖRT

Fodrets fastsyning: Nu sys fodret fast mot yttertyget med prickstickning runtom hela västen i ytterkanterna och runt ärmhålet. Låt yttertyget rå ca 2 mm runtom. Obs! halskantbiten!

Halskant: Upptill vid halskanten är en bit av yttertyget invikt och fastsydd mellan yttertyget och fodret.

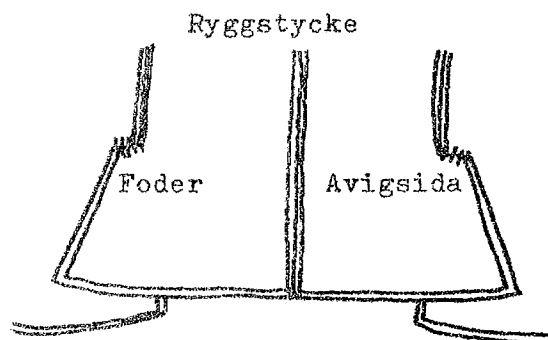

Denna halskantbit är 3 x 60 cm. Tygremsan vikas dubbel så att den blir 1½ cm bred. Den sys fast samtidigt med att fodret sys ihop med yttertyget. Tygremsan sträcker sig från mitt fram på ena framstycket till mitt fram på det andra.

Halskantbiten är till för att minska slitningen i halsen.

Skört: Vänd västen med fodret mot dig.

Lägg ryggstyckets skörtdel över framstyckets. Sy fast skörtet vid avsatsen mot fodret med några kaststygn.

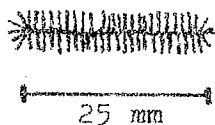
Copyright
Stiftelsen Jämtlands Linné museum

SÖMNADSBESKRIVNING: KNAPPHÅL OCH KNAPPAR

Skala 1:5

Knapphål:

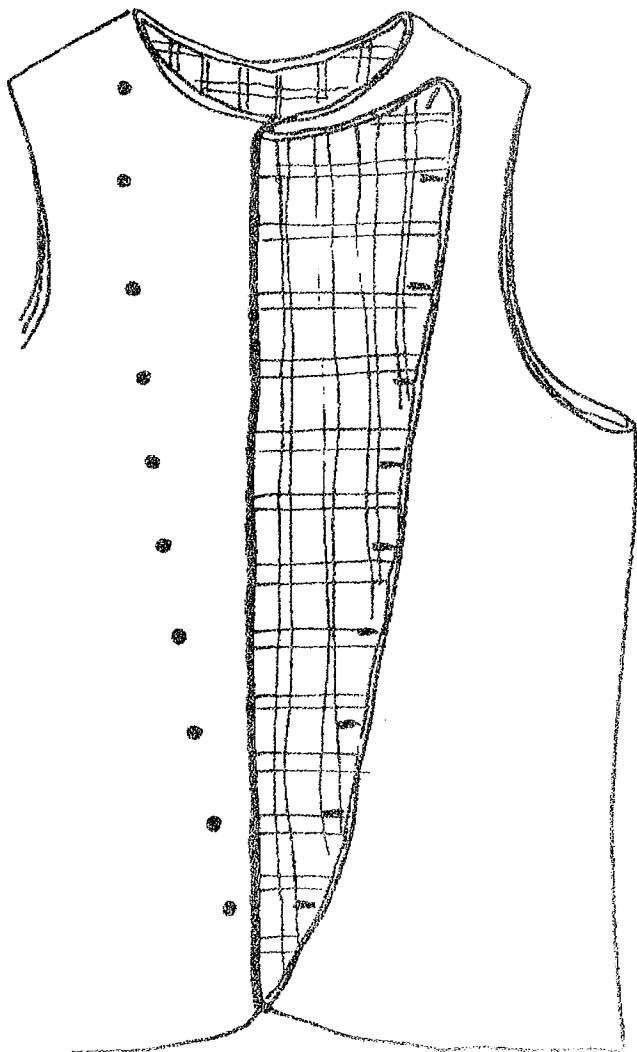
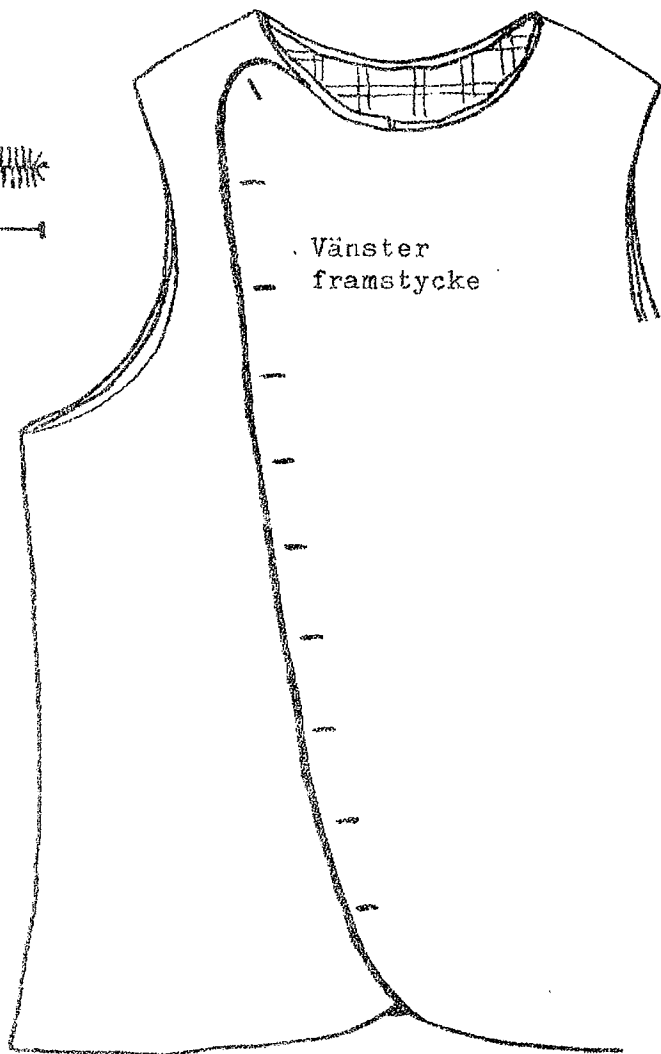
På original-västen har båda framkanterna sydda knapphål. 10 st. på var sida.

Sy 10 st. knapphål på vänster framstycke. Knapphålen är c:a 2½ - 3 cm långa. De är sydda med en blå lintråd.

Knapphålen är placerade c:a 1 cm från kanten.

Placera knapphålen på det tuskaftsvävda mellan mönster-vävningen.

Ø 18 mm

Höjd 10 mm

Ø 20 mm

Höjd 10 mm

Knappar:

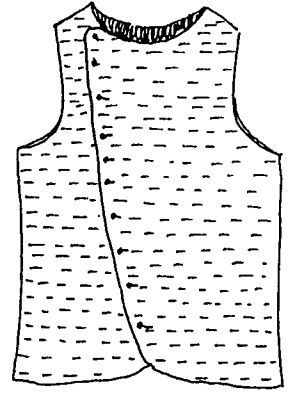
Original-västen har 9 st. olika knappar fastsydda på höger framstycke.

De två avritade mässingsknapparna ovan är båda fastsydda med grov lintråd.

Original-västens vänstra framstycke har även den varit knappförsedd.

Sy fast med lintråd de 10 knapparna du valt.

Copyright
Stiftelsen Jämtlands lëns museum

VÄVNOTA TILL VÄSTTYG FRÅN FÖLLINGE.

Försök till kopia av tyg till mansväst
från Föllinge, JLM 10.294.

BINDNING: Jämtlandsdräll.

VARP: 1-tr. blått ullgarn, ex. Bergå ullgarn 6/1 färg nr. 3013 eller
Klippan ullgarn 7/1 färg nr. 1052.

INSLAG: Till botten: lika som varpen.

Till mönster: 1-tr. kulört ullgarn (dubbelspolat), ex. Bergå
ullgarn 11/1 (dubbelspolat) färg gul J 3,
mörk-beige J 8, rosa J 20, grön J 39, röd J 19,
ljus-beige J 9.

VARPTÄTHET: På originaltyget: 14 tr/cm.

INSLAGSTÄTHET: På originaltyget: till botten 10 tr/cm.

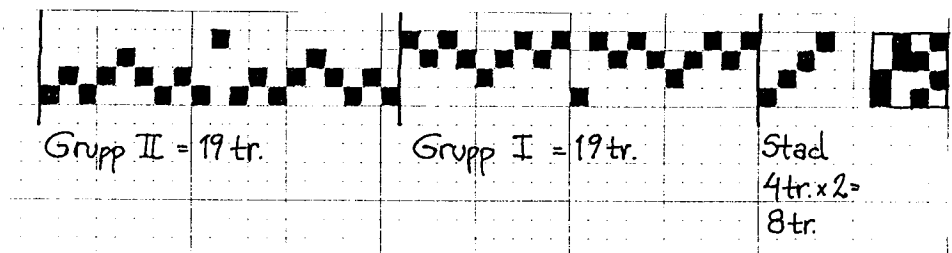
SKED: 70/10, 1 tr i solv, 2 tr i rör.

SKEDBREDD: c:a 90 cm.

TRÅDANTAL:

VÄVLÄNGD: c:a 1,8 m/väst.

SOLVNING OCH TRAMPUPPKNYTNING:

INSLAGSORDNING:	FÄRG	NR	ANTAL INSLAG						
Botten:	Blå	3013	14*			14*			
Mönster:I	Gul	J 3		2					
	Beige	J 8			4				
	Rosa	J 20				2			
Mönster:II	Grön	J 39					2		
	Röd	J 19						3	
	Beige	J 9							3

Mellan varje
mönsterinslag
ett tuskaftinslag.

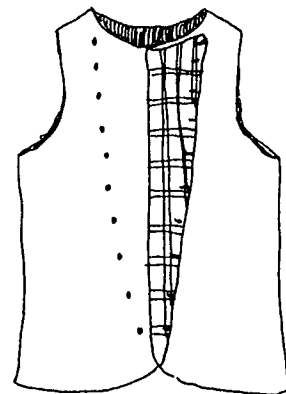
* ≈ 1.3 cm.

Utgivet av JÄMTLANDS LÄNS MUSEUM. Östersund 1982.

Arbetet utfört av Cristina Agdler på uppdrag av Dräktkommittén.

VÄVNOTA TILL FODERTYG TILL VÄST FRÅN FÖLLINGE.

Försök till kopia av fodertyget i ylle till mansvästen från Föllinge, JLM 10.294.

BINDNING: Tuskaft.

VARP: 1-tr. kulört ullgarn, ex. Bergå ullgarn 6/1 färg grå nr. 5 och brun nr. 1512 (Klippan 7/1 nr. 1019).

INSLAG: 1-tr. kulört ullgarn, ex. Bergå ullgarn 6/1 färg grå nr. 5, vit nr. 10, brun nr. 1512, blå nr. 3168.

VARPTÄTHET: På originaltyget: 8 tr/cm.

INSLAGSTÄTHET: På originaltyget: 10 tr/cm.

SKED: 70/10, 1 tr. i solv, 1 tr. i rör.

SKEDBREDD: c:a 90 cm.

TRÅDANTAL:

VÄVLÄNGD: c:a 1,8 m/väst.

VARPORDNING:

FÄRG	NR	ANTAL TRÅDAR							
Grå	5	24		4		24			26
Brun	1512		16		16		4		

1 OMGÅNG SLUTET

SOLVNING OCH TRAMPUPPKNYTNING:

INSLAGSORDNING:

FÄRG	NR	ANTAL INSLAG							
Grå	5	24				24			
Brun	1512		4		4			4	
Blå	3168			3					
Vit	10						4		4

Se till att varje ruta blir fyrkantig.
Tänk på krympningen.

Utgivet av JÄMTLANDS LÄNS MUSEUM. Östersund 1982.

Arbetet utfört av Cristina Agdler på uppdrag av Dräktkommittén.

